

BERGEN KOMMUNE

Byrådsavdeling for barnehage og skole

Rundskriv

Rundskriv nr.: 33/2014
Dato: 01.10.2014
Saksnr.:
Saksbehandler: MJST
Emnekode: ESARK-20

Til grunnskolene i Bergen

BERGEN KOMMUNE

Byrådsavdeling for barnehage og skole

Rundskriv

Rundskriv nr.: 33/2014
Dato: 01.10.2014
Saksnr.:
Saksbehandler: MJST
Emnekode: ESARK-20

Til grunnskolene i Bergen

Revisjon: Bergensstandarden for permisjon fra grunnskoleopplæringen

Det er et viktig premiss for læring at elevene er til stede i skoletiden. Skoleåret består av 190 dager, det vil si at elever og foresatte har 175 dager til ferier og annen ikke opplæringsrettet aktivitet.

I dokumentet gjennomgås lovbestemmelsen for innvilgelse av permisjon fra den lovpålagte opplæringen, og det gis føringer for hvordan bestemmelsen skal praktiseres i grunnskolen.

Bergensstandarden er forankret i opplæringsloven § 2-1 *Rett og plikt til grunnskoleopplæring*, første, andre og femte ledd, og opplæringsloven § 2-11 *Permisjon frå den pliktige opplæringa*.

Bergensstandarden skal brukes av alle kommunale grunnskoler i Bergen kommune.

Formålet med Bergensstandarden er å sikre likebehandling av søknader om permisjon, og å redusere omfanget av fravær. Rektor ved den enkelte skole har myndighet til å innvilge permisjon fra grunnskoleopplæringen etter Bergen kommune sitt delegasjonsreglement. Til grunn for enhver myndighetsutøvelse ligger en skjønnsutøvelse, reglene og føringene her er ment som grunnlag for denne skjønnsutøvelsen.

Tall fra skolene viser at antallet på innvilgede permisjoner på mer enn 2 dager har gått ned med ca. 1/3 etter at bergensstandarden ble innført høsten 2013. Tallet på permisjonssøknader fra foresatte er redusert med over 25% i samme periode. Innskjerping av permisjonsreglene har medført en del merarbeid for skolene, særlig i forbindelse med klagesaker. Dette tyder på at det har hatt effekt at kommunen og skolene har fokusert på at tilstedeværelse på skolen er viktig for elevene.

Skolene melder tilbake at de har følgende erfaringer med bergensstandarden frem til nå:

- Det er blitt færre søknader om permisjon. Søknadene er blitt bedre begrunnet
- Det er utfordrende og vanskelig å dokumentere at permisjon ikke er forsvarlig for den enkelte elev
- En del foreldre tar ut elevene uten å søke, gi beskjed eller reiser selv om de har fått avslag

Målet med denne revisjonen er å bruke de erfaringene skolene og Fagavdelingen har høstet til å gjøre standarden bedre. Dette rundskrivet erstatter rundskriv 28/2013.

Rundskrivet gjelder fra 01.10.2014

Odd Harald Hundvin
Fagdirektør
Fagavdeling barnehage og skole

Ellen Margrethe Hansen
Seksjonsleder skole

Innhold

1. Målgruppe og innhold	4
2. Permisjonsbestemmelsen	4
2.1 Permisjon eleven har krav på	4
2.2 Permisjon eleven ikke har krav på	4
3. Permisjonens varighet	4
4. Vedtaket	5
5. Forsvarlighetsvurderingen	5
6. Vurdering av permisjonssøknader	5
7. Behandling av ugyldig fravær i grunnskolen	6
8. Saksgang ved søknad om permisjon	6
9. Oversendelse av klagesak til Fagavdeling barnehage og skole	6
10. Informasjon til foresatte om reglene for permisjon	7

1. Målgruppe og innhold

Bergensstandarden for behandling av søknader om permisjon fra opplæringen omfatter alle elever i de kommunale grunnskolene i Bergen kommune.

Standarden skal ikke benyttes i forbindelse med helsereelatert fravær. Når det gjelder helsereelatert fravær som for eksempel legebeseøk eller lignende, skal skolens reglement for melding av dette følges.

2. Permisjonsbestemmelsen

Permisjonsbestemmelsen i opplæringsloven § 2-11 er delt i to ledd. Første ledd omfatter permisjoner eleven ikke har krav på, og andre ledd permisjoner eleven etter søknad har krav på.

2.1 Permisjon eleven har krav på

Uavhengig av om det er forsvarlig etter opplæringsloven § 2-11 første ledd, har medlemmer av trossamfunn utenfor Den norske kirke etter søknad, rett til permisjon på sitt trossamfunns helligdager. Det er regulert i § 2-11 andre ledd:

(...)”Elevar som høyrer til eit trussamfunn utanfor Den norske kyrkja, har etter søknad rett til å vere borte frå skolen dei dagane trussamfunnet deira har helgedag. Det er eit vilkår for retten at foreldra sørgjer for undervisning i permisjonstida, slik at eleven kan følgje med i den allmenne undervisninga etter at permisjonstida er ute.”(...)

2.2 Permisjon eleven ikke har krav på

For elever som ikke er omfattet av opplæringsloven § 2-11 andre ledd, gjelder kun første ledd der det slås fast at:

(...)”Når det er forsvarleg, kan kommunen etter søknad gi den enkelte eleven permisjon i inntil to veker.”(...)

Skolen skal altså gjøre en todelt vurdering. Skolen må først ta stilling til om det er forsvarlig at eleven får permisjon. Det som er forsvarlig for en elev, kan være uforsvarlig for en annen. Dersom skolen kommer til at det ikke er forsvarlig å innvilge permisjon, skal søknaden avslås. Hvilke momenter som er sentrale i forsvarlighetsvurderingen, er beskrevet i avsnitt 5.

Dersom skolen finner at det er forsvarlig å innvilge permisjon, skal skolen deretter vurdere om eleven faktisk kan få permisjon. Dersom skolen kommer til at de ikke kan innvilge permisjon, skal søknaden avslås. Retningslinjene for dette er beskrevet i avsnitt 6.

3. Permisjonens varighet

Opplæringslovens bestemmelse om maksimal permisjonstid på to -2- uker, er ufravikelig. Verken rektor, Byrådsavdeling for barnehage og skole eller Fylkesmannen kan innvilge en elev sammenhengende permisjon i mer enn to uker.

I grunnskolen i Bergen skal det normalt ikke innvilges permisjon for mer enn inntil 10 skoledager pr. skoleår.

4. Vedtaket

Vedtaket om permisjon fra den lovpålagte opplæringen er et enkeltvedtak, og vedtaksfullmakten er delegert til skolens rektor. Rektor kan delegere til kontaktlærer å innvilge permisjoner på inntil to dager. Rektor skal alltid behandle søknader der det blir gitt avslag. Ved behandling av enkeltvedtak skal det foretas en individuell vurdering.

5. Forsvarlighetsvurderingen

Innvilgelse av en søknad om permisjon forutsetter at skolen finner det forsvarlig at eleven er borte fra skolen i et kortere tidsrom (se avsnitt 3). Dette er det første man skal ta stilling til. Relevante momenter ved forsvarlighetsvurderingen er blant annet:

- Elevens læringsresultat
- Skolens undervisningsopplegg i permisjonstiden
- Elevens permisjonshistorikk

6. Vurdering av permisjonssøknader

Retningslinjene nedenfor sier noe om i hvilke situasjoner skolen *ikke skal* innvilge permisjon, og i hvilke situasjoner skolen *kan* innvilge permisjon, forutsatt at dette er forsvarlig.

Det skal *bare unntaksvis* innvilges permisjon i perioder med gjennomføring av

- Statlige kartleggingsprøver
- Nasjonale prøver
- Heldagsprøver på ungdomstrinnet
- Eksamener, muntlig og skriftlig, inkludert forberedelsestid

Siste halvår på 10. årstrinn er viktig i forhold til at elevene skal ha sluttvurdering i denne terminen (standpunktkarakter og eksamenskarakter). Dette medfører at det til vanlig ikke er forsvarlig å gi permisjon over flere dager i denne terminen.

Det skal *bare unntaksvis* innvilges permisjon før terminplan foreligger.

Det skal *bare unntaksvis* innvilges permisjon til ferie.

Det kan innvilges permisjon for deltagelse på møter i Ungdommens bystyre og når eleven er tatt ut til å delta ved idrettslig eller kulturell konkurranse/stevne på regionalt, nasjonalt eller internasjonalt nivå. Det skal normalt ikke gis permisjon til treningssamlinger eller lignende.

Grunnen til permisjonssøknaden skal også kommenteres og vektlegges før vedtak blir fattet. I den sammenheng gjelder blant annet skolens vurdering av hva som er til barnets beste, jf. Barnekonvensjonen artikkel 3.

Vedtaket i permisjonssøknader skal bygge på skolens forsvarlighetsvurdering, skjønn og en individuell vurdering sett i forhold til de føringene som fremkommer i punkt 5 og 6 ovenfor.

7. Behandling av ugyldig fravær i grunnskolen

Dersom elever er borte fra opplæringen i lenger tid enn det er innvilget permisjon for, eller er blir borte uten innvilget permisjon, er dette å anse som ugyldig fravær. Skolen skal da følge gjeldene prosedyrer for ugyldig fravær, jfr. rundskriv nr. 23/2011 *Oppfølging av fravær ved skoler i Bergen – retningslinjer og rutiner*.

Se også Utdanningsdirektoratets veileder for skoler og skoleeier - *Barn som ikke møter på skole*, jfr. brev til kommunene fra Utdanningsdirektoratet 12.7.2011.

8. Saksgang ved søknad om permisjon

Alle søknader om permisjon skal sendes til, og besvares ved den enkelte skole. Søknad om permisjon skal være skolen i hende i god tid før permisjonsperioden.

[Maler for enkeltvedtak og svarbrev ligger som vedlegg til dette dokumentet](#). Malene som skal benyttes er:

- [Enkeltvedtak om permisjon fra opplæringen](#)
- [Søknad om permisjon ved deltagelse i Ungdommens bystyre \(til bruk for representanter i UB\)](#)
- [Vedtak om permisjon ved deltagelse i Ungdommens bystyre](#)
- [Oversendelse av klagesak vedrørende permisjon \(til Fagavdelingen\)](#)

Mer informasjon og flere maler finnes i Personalrommet under [Opplæringsloven – rutiner for forsvarlig system](#).

Dersom hele eller deler av en permisjonssøknad avslås skal dette begrunnes med hvorfor fraværet ikke anses som forsvarlig,

Ved avslag på permisjon skal foresatte opplyses om klagerett og klagevilkår, jf forvaltningsloven §§ 28, 29 og 30.

Dersom foresatte klager på vedtaket, skal skolen vurdere saken på nytt. Dersom klagen gis medhold skal saken behandles av skolen. Dersom skolen mener det ikke er grunnlag for å gi medhold i klagen, sendes saken til Fagavdeling barnehage og skole sammen med rektors redegjørelse for hvorfor klagen ikke bør få medhold.

9. Oversendelse av klagesak til Fagavdeling barnehage og skole

I en eventuell klagesak der skolen ikke mener det er grunnlag for å gi klagen medhold, må følgende dokumenter oversendes til Fagavdelingen:

- Rektors oversendelsesbrev med begrunnelse av hvorfor vedtaket anbefales opprettholdt
- Foresattes søknad
- Rektors begrunnede enkeltvedtak

- Foresattes klage
- Eventuell annen dokumentasjon

Dersom Fagavdelingen opprettholder vedtaket, oversendes klagen til Fylkesmannen (klageinstans) for endelig avgjørelse. Eventuell ettersendelse av dokumentasjon skal også gjøres via Fagavdelingen.

10. Informasjon til foresatte om reglene for permisjon

Skolene skal informere foresatte om gjeldende regelverk og rutiner når det gjelder permisjon fra opplæringen ved oppstart av hvert skoleår. Det skal informeres om at Bergen kommune ser det som viktig at elevene deltar i hele opplæringsløpet og at tallet på permisjoner fra den pliktige opplæringen skal reduseres til et minimum. Skolene må presisere at permisjonssøknader må sendes i god tid på forhånd.

Som et ledd i informasjonsarbeidet overfor foresatte med barn i grunnskolen i Bergen, skal Bergensstandard (uten vedlegg) oversettes til arabisk, engelsk, somali, polsk, kurdisk, litauisk og spansk. Både Bergensstandard og oversettelsene vil bli lagt både på Bergen kommunes hjemmeside.